

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення № _____ від “___” _____ 2018 р. про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів щодо критеріїв визначення осіб з високими статками» (далі – проект Закону), а також документи, що надані до нього листом Міністерства фінансів України від 10.01.2018 № 11220-16-10/710.

За результатами розгляду проекту Закону та відповідного аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

встановлено:

проект Закону розроблено, за інформацією розробника, з метою підвищення рівня податкової дисципліни серед платників податків - фізичних осіб з високими статками, а також поліпшення ефективності здійснення державного контролю в частині повноти і своєчасності сплати податку на доходи фізичних осіб та військового збору з отриманих відповідними особами доходів.

Положеннями проекту Закону передбачається:

- ввести критерії визначення фізичних осіб з високими статками, облік таких категорій, а також щорічне подання податкової декларації незалежно від утримання податковими агентами податку на доходи фізичних осіб і військового збору. За несвоєчасне подання річної податкової декларації - ввести штраф у розмірі 10 % від суми нарахованого податку на доходи фізичних осіб;

- надати ДФС повноваження отримувати доступ до інформації про банківські рахунки фізичних осіб;

- розширити обсяг інформації, яка буде надаватися банківськими установами на письмову вимогу ДФС за банківськими рахунками платників податків, а саме про обсяг та обіг коштів на рахунках, у тому числі про ненадходження в установлені строки валютної виручки від суб'єктів господарювання.

Однак, проект Закону не може бути погоджений у даній редакції з огляду на наступне.

Проектом Закону передбачається внести зміни, серед іншого, до підпункту 20.1.5. пункту 20.1 статті 20 Податкового кодексу України, а також до пункту 4 частини першої статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність», встановивши *право контролюючого органу отримувати безоплатно від платників податків, а також від установ Національного банку України, банків та інших фінансових установ довідки у порядку, встановленому Законом України «Про банки і банківську діяльність» та цим Кодексом, зокрема, інформацію про обсяг та обіг коштів на рахунках, у тому числі про ненадходження в установлені строки валютної виручки від суб'єктів господарювання.*

Тобто, проектом Закону поряд із його головною метою щодо підвищення рівня податкової дисципліни серед платників податків – фізичних осіб зі значними доходами, передбачається розширити повноваження органів ДФС під час здійснення контролюючих заходів відносно усіх без виключення платників податків, запитувати та мати в розпорядженні інформацію щодо їх фінансового стану на рахунках у банках та інших фінансових установах, що логічно ліквідує один із головних інститутів у сфері банківського права – охорона банківської таємниці.

При цьому, у контексті Аналізу регуляторного впливу до проекту Закону, розробником неодноразово зазначається, що проект Закону розроблено на виконання підпункту 5 пункту 3 розділу I Плану заходів, яким передбачено закріплення на законодавчому рівні розроблених критеріїв для визначення осіб з високими статками та розширення повноважень ДФС отримувати виключно на письмову вимогу інформацію щодо обігу коштів на їх банківських рахунках за умов належного захисту таких даних.

Слід підкреслити, що положеннями проекту Закону ніяким чином не гарантуються заявлені розробником «умови належного захисту таких даних», що ставить під сумнів збереження такої інформації органами доходів та зборів при ймовірному настанні залежних та незалежних від них негативних обставинах, що слугуватимуть витoku такої інформації, а також не доведено спроможність контролюючих органів забезпечити нерозголошення отриманих відомостей, що становлять банківську таємницю, та не визначено відповідальність працівників у разі порушення умов збереження таких даних.

З огляду на викладене, запропоновані проектом Закону вищевказані зміни не можуть бути підтримані, оскільки розробником не доведено доцільність та ефективність прийняття запропонованих ініціатив, а також адекватність вибору механізму державного регулювання задля вирішення заявлених ним проблем, пов'язаних з проведенням належного обліку платників податків – фізичних осіб зі значними доходами.

Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту Закону не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження

результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

Відповідно до пункту 13 Методики результати проведення аналізу впливу регуляторного акта (АРВ), викладаються письмово згідно з додатком 1 цієї Методики.

1. Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема, навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Проте, надана інформація відповідного пункту АРВ не має деталізованого опису проблем, які передбачається вирішити за результатом затвердження даного проекту акта, не доводить чому існуюче регулювання потребує вдосконалення, а також не містить характеристику основних груп та підгруп на які впливає дана проблема: громадяни, суб'єкти господарювання, держава.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення.

2. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

В АРВ розробником не наведено жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту Закону, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Слід зазначити, що в пакеті поданих документів до проекту Закону відсутній Додаток 2 до Методики відповідно до якого, як зазначено розробником, було проведено розрахунок витрат суб'єктів господарювання, які останні понесуть внаслідок застосування прийнятих до розгляду альтернатив.

3. У розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії

регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

4. Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведено один із обов'язкових показників результативності регуляторного акта, такий як розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

При цьому, обов'язкові показники результативності регуляторного акта розробником сформульовані некоректно. Відповідно до вимог Методики ці показники повинні бути не описовими, а кількісними та вимірювальними.

Також, розробником наведено лише 1 додатковий показник, який безпосередньо характеризує результативність регуляторного акта. Зазначене є порушенням вимог Методики, яка передбачає, що слід визначити не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю (відстеження результативності).

Крім того, під час розгляду проекту Закону, на адресу Державної регуляторної служби України (в тому числі на адресу Міністерства фінансів України) надійшло звернення від громадянина Благодира О. С. від 10.01.2018, яке містить зауваження до запропонованого цим проектом акта механізму державного регулювання.

З приводу зазначеного, повідомляємо, що статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» визначено ключові принципи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності. Принцип прозорості та врахування громадської думки, зокрема, передбачає відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів на всіх етапах їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

Статтею 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», встановлено, що усі зауваження та пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю або частково враховує одержані зауваження та пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

З метою дотримання вищезазначених вимог вказаного Закону, розробнику проекту Закону необхідно здійснити об'єктивний розгляд відповідного листа та інформувати громадянина Благодира О. С. і Державну регуляторну службу України про його результати.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, прозорості та врахування громадської думки, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Ураховуючи зазначене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів щодо критеріїв визначення осіб з високими статками».

Голова Державної регуляторної
служби України

К. М. Ляпіна